

DOĞRU İSLÂMİYET

Nur Külliyyatı'ndan Tarihçe-i Hayat'ta diğer dinlere mensup kişilerin, taklit yoluyla değil, muhakeme-i akliye ile İslâmîyet dairesine dahil oldukları beyan edildikten sonra şu çok önemli tespite yer veriliyordu:

“Eğer biz doğru İslâmîyeti ve İslâmîyete lâîk doğruluğu ve istikameti göstersek, bundan sonra onlardan fevc fevc dahil olacaklardır.” (1)

Bu cümlede geçen **“doğru İslâmîyet”** ifadesiyle, İslâm adına ortaya çıkıp nice zulümler işleyen, terör estirerek toplum huzurunu bozan anarşist hareketlerin kaynağı en güzel şekilde ortaya konuluyordu:

Bunlar **“doğru İslâmîyet”**i bilmiyorlardı ve yaptığı işler de **“İslâmîyete lâîk doğruluk”** ve **“istikamet”**ten çok uzaktı.

İstikamet; her türlü aşırılıktan uzak ve her şeyiyle Kur'ân'a ve sünnete uygun olan doğru yol...

Her mümin, Fatiha Sûresini okurken Rabbinden bu doğru yola, bu sırat-ı müstakime hidayet talebinde bulunur. Bir başka sûrede ise bu istikamet yolunun, **“nebilerin, sıddıkların, şüheda ve salihlerin yolu”** olduğu ders verilir (*Nisa, 4/69*).

Bugün özellikle batı dünyasında Müslüman denilince, anarşi çıkaran, kan döken bir cani tip canlanıyorsa, bu bizim **“doğru İslâmîyet”**i yeterince sergilemeyişimizden kaynaklanıyor.

İslâm'ın ve bütün semavî dinlerin ortak noktalarına nazar edilse **“doğru İslâmîyet”**i bulmak kolay olacaktır.

Hepimizin çok iyi bildiği bir âyet-i kerîmeyi yeniden hatırlayalım:

“Ben cinleri ve insanları, ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.” (Zâriyât, 51/56)

Âyet-i kerîmede geçen **“ibadet”** kelimesine birçok tefsir âlimi **“marifet”** mânası

veriyorlar. Nitekim, bir hadis-i kudsîde **“Ben gizli bir hazine idim. Bilinmeye muhabbet ettim de mahlukatı yarattım.”** buyrulması da bu mânaya kuvvet veriyor. Buna göre, âyet-i kerîmenin mânası şöyle oluyor:

“Ben cinleri ve insanları sırf beni tanırsınlar ve bana ibadet etsinler diye yarattım.”

O halde, bütün âlemlerin yaratılış gayesi Allah'ı tanımak, O'na iman ve ibadet etmektir ve “doğru İslâmiyet”te de temel gaye budur; insanlara Allah'ı tanıtmak, O'nun kemaline hayret ettirmek, rahmetine karşı kalplerin şükürle dolmasına çalışmak, kısacası “insanların O'nun razı olduğu birer kul” olmaları için gayret göstermektir.

Bütün peygamberler bu ulvî gayenin tahakkuku için gönderilmişler ve bütün himmetleriyle buna çalışmışlardır.

Temel gündemi, siyasetin ve menfaat kavgalarının oluşturduğu günümüzde, Müslümanlar da bu zehirli ortamdan belli ölçüde etkileniyorlar. İnsanlara iman hakikatlerini tebliğ etmek yerine, onların toplum hayatında önemli noktalara gelmesi ve devletlerin İslâm'a göre yönetilmesi gibi sosyal meseleler ön plana geçmiş bulunuyor. Halbuki bu gayenin de tahakkuku yine sağlam bir imana dayanır. Bir insan Allah'a inanacaktır ki kendi şahsî hayatını, aile hayatını ve nihayet toplum düzenini ona göre tanzim etmeye çalışsın.

Nur Külliyyatı'ndan Kastamonu Lahikası'ndaki bir mektubun bir bölümünde şu çok önemli mesaj veriliyor.

“ ehl-i dünya ve ehl-i siyaset ve avamın nazarında birinci derece ve hakikat nazarında, îmana nisbeten ancak onuncu derecede bulunan siyaset-i İslâmiye ve hayat-ı içtimaiye-i ümmete dair hizmeti, kainatta en büyük mesele ve vazife ve hizmet olan hakaik-ı îmaniyenin çalışmasına racih gördüklerinden; ...”(2)

İman etmek ve bunun gereği olarak salih amel işlemek bütün Müslümanların ortak sorumluluğudur. Her Müslüman, namaz kılmak ve oruç tutmakla mükellef olduğu halde, zekât ve hac ibadetinden sadece zenginler sorumlu tutulmuşlardır. İslâm'ın bu iki şartına da her Müslüman iman edecek, ancak şartlar müsait ise uygulamasını yapacaktır. Aksi halde bu ibadetlerden sorumlu olmayacaktır.

Bunun en güzel örneği, Hristiyan ülkelerinde ikamet eden Müslümanların

durumudur. Bu Müslümanlar, İslâm'ın bütün hükümlerine iman ederler, ancak ülkenin yönetimiyle ilgili hükümler onların uhdesinde olmadığından bunları icra etmekten sorumlu değildir.

Burada Bediüzzaman Hazretlerinin şu tespitini de önemle hatırlayalım:

“Şeriatda, yüzde doksan dokuz ahlak, ibadet, ahiret ve fazillete aittir; yüzde bir nisbetinde siyasete mütealliktir. Onu da ulûlemirlerimiz düşünsünler.”(3)

Buradaki **“Onu da ulûlemirlerimiz düşünsünler.”** ifadesi, bunları uygulama yetkisinin devlet yöneticilerinde olduğu, dolayısıyla da halkın bu konuda sorumlu olmadıkları mesajını vermektedir.

Bilindiği gibi **“İman bir bütündür, tecezzi kabul etmez.”** Semavî kitaplardan birisine, yahut peygamberlerden birisine iman edilmezse iman sahih olmaz. İslâm'ın bütün hükümlerine iman etmek de, peygamberlere ve kitaplara inanmanın bir gereğidir, bu da tecezzi kabul etmez. Yani, bir Müslüman İslâmın her sahadaki, bütün hükümlerine inanmakla mükelleftir. Ancak, zekât ve hac meselesinde olduğu gibi, bazı hükümlerin uygulanması şarta bağlı ise, ancak o şartın tahakkuk etmesi halinde sorumluluk tahakkuk eder.

Yüz yirmi dört bin peygamber içerisinde ancak, Hz. Davut (as.), Hz. Süleyman (as.), kısmen Hz. Yusuf (as.) ve nihayet Peygamber Efendimiz (asm.) gibi birkaç peygamber devlet yönetimiyle ilgili İlâhî hükümleri bizzat uygulama imkânı bulmuşlar, diğer peygamberler insanları sadece iman, ibadet ve ahlâk konusunda irşat etmişlerdir.

Şeriatı sadece devlet yönetimine hasretmek, diğer bütün peygamberlerin, nübüvvet görevlerini tam olarak yerine getirmedikleri gibi çok yanlış bir kanaate yol açar. Halbuki, esas olan, insanlara Allah'ı tanıtmak, O'na karşı görevlerini öğretmektir. Ve Peygamberlerin vazifesi de ancak tebliğdir.

“Peygamberin üzerine düşen ancak tebliğdir. Allah, sizin açıkladığınızı da gizlediğinizi de bilir.” (Mâide, 5/99)

Şeriatın yüzde doksan dokuzunu teşkil eden **“ahlak, ibadet, ahiret ve fazillet”** esaslarını ikinci planda tutarak, onu, sadece yüzde birlik kısım olarak anlamak “doğru İslâmiyet” mânasından sapma göstermektir. Bu eksik anlayışa sahip bir Müslüman, temel görevini o yüzde birlik kısmı tahakkuk ettirme şeklinde

anlar ve buna muvaffak olamayınca da ya ümitsizliğe kapılarak bir köşeye çekilir, yahut silahlı mücadele yolunu tutar. Bu ise, sair din mensuplarının Müslümanları silahlı örgüt olarak görmelerini ve İslâm'dan uzak durmalarını netice verecektir.

Edyân-ı saire müntesipleri” nin yani başka dinlere mensup insanların hidayete ermelerinde ilk adım, İslâm'ı merak etmeleri ve araştırmak istemeleridir. Bu merak, çoğu insanımızda gözlemlere dayanır. Bu insanlar, kendi dinlerinde olmayan bir çok güzelliği Müslümanların hayat tarzında seyredeceklerdir ki, İslâm'ı tanıma merakına kapılırlar. Mazide, pek çok insan bu merakın sevkiyle Müslüman olmuşlardır.

Günümüzde, birtakım Müslümanların tebliğ ve irşat görevlerini bir tarafa bırakıp silahlı mücadele yolunu tutmaları, sâir dinlerin tabilerinde İslâm'ı merak etme duygusunu körleştiriyor ve nice insanın İslâm'dan uzak kalmalarına sebep oluyor.

Bu silah taraftarları, harple ilgili şu temel hükümden de gaflet ediyorlar:

“İslâmda gaye-i harp intikam, katil, tebdil-i dine icbar değil, hasmı mağlup etmek ve kuvve-i cebriyesini alıp dininde serbest olarak hüküm-ü hakka tabi tutmaktır ki, i'layı kelimetullah bundadır.”(4)

Demek oluyor ki, İslâm dininde harbin gayesi “intikam almak, adam öldürmek ve başka din mensuplarını Müslüman olmaya zorlamak” değil; İslâm düşmanlarının kuvveti kırmak, onları mağlup ederek Müslümanlara hücum etmekten alıkoymak ve kendi müntesiplerinden İslâmı kabul eden kişilere baskı yapmalarını engellemektir. Bu ikinci nokta şu âyet-i kerîmede açıkca beyan edilmiştir:

“Size ne oldu ki, Allah yolunda ve ‘Rabbimiz! Bizi halkı zalim olan şu şehirden çıkar, bize katından bir koruyucu ver, bize katından bir yardımcı ver.’ diyen zayıf erkek, kadın ve çocuklar uğrunda savaşıyorsunuz?” (Nisa, 4/75)

İnanmak bir kalb meselesidir. Kalb ise zorlamaya gelmez. Onun bütün işleri “kabul ile, rıza ile, iman ile” icra edilir; zorlamayla değil. Meselâ, bir kişiye birisini zorla sevdiremeyiz, yahut ondan zorla nefret ettiremeyiz. Aynı şekilde, bir kişiye bir hakikati zorla kabul ettirmemiz de mümkün olmaz. Onun aklını ikna etmemiz, hakikatin güzelliğini kalbine sunmamız gerekir. Bu görevi yaptıktan sonra, o şahsın hakikate inanmasını bekleriz.

İslâm'da sulh esastır. Bütün insanlara, İslâm'ın güzellikleri, ancak barış ortamında

rahatlıkla sunulabilir. Bu ise ilim ister, sabır ister, şefkat ister. Bunlar nefsin hoşuna gitmeyen zor işlerdir, ama hayır da bu yoldadır.

İnanmayanları öldürmek yapılacak en son ve en kolay iştir. Önemli olan onları öldürüp cehenneme göndermek değil, kalblerini fethederek cennet yolunu göstermektir.

Asrımızda kul hakkının ve bu hakka en büyük tecavüz olan **adam öldürmenin** ağır sorumluluğu büyük ölçüde unutulmuş gibidir.

İnsan, Allah'ın ahsen-i takvimde yarattığı ve yeryüzüne halife kıldığı en kıymetli eseridir. Bu eserin hayatına son vermenin cezası, ahirette, mutlaka ve en acı bir şekilde tadılacaktır.

Öldürülen o insanın yüz trilyona yakın hücresi ve onlardan teşekkür eden bütün organları birer sanat mucizesidir ve sürekli olarak Allah'ı tesbih etmektedir.

O maktul, Allah'ın kulu, O'nun mülkü, O'nun sanatıdır. Ve o kişinin kendi varlığı üzerindeki tasarrufu çok sınırlıdır.

Bütün bu hakikatlerden gaflet eden insan, kendisini ve karşısındaki şahsı sahipsiz, müstakil, kendine malik ve başıboş bir varlık gibi gördüğünde, onun hayatına son vermenin büyük sorumluluğunu unutabiliyor. "Ben bir başkasının tavuğunu bile izinsiz kesmekten çekindiğimi halde , Allah'ın bir kulunu nasıl öldürebilirim?" diye düşünemiyor.

Adam öldürmenin büyük bir cürüm olduğu, çok ayet-i kerimede önemle nazara verilmiştir. Bunlardan sadece birisini nakletmekle yetineceğiz.

"... Kim, bir insanı, bir can karşılığı veya yeryüzünde bir bozgunculuk çıkarmak karşılığı olmaksızın öldürürse, o sanki bütün insanları öldürmüştür. ..."(Mâide, 5/32)

Bu âyet-i kerîmeden açıkça anlaşıldığı gibi, İslâm dininde, bir kimse ancak kısas gerektiren bir suç işlediğinde, yahut bozgunculuk çıkararak toplum içerisinde fitneye yol açtığı ve Müslümanları birbirine düşürdüğü takdirde öldürülür. Bu ise, o konuda yetkili olan yöneticilerin emriyle yapılır; fertler kendi keyiflerince buna karar veremezler.

Günümüzde şahit olduğumuz adam öldürmelerin kahir ekseriyeti bu iki maddeye de uymuyor. Tam tersine, toplumda fitne çıkaranlar, adam öldürüyorlar.

Bu kargaşa ortamında Müslümanın çok şuurlu hareket etmesi, kalbini zulme meyletmekten hassasiyetle koruması ve bütün insanların küfür, şirk, zulüm ve anarşi tehlikelerinden uzak kalmasını kalben arzu etmesi, bu konuda kendisine bir görev düşüyorsa mutlaka yapması, elinden bir şey gelmiyorsa insanlığın necatı için dua etmesi gerekir.

Üstat Bediüzzaman Hazretlerinin hizmet metodunda yer alan dört temel unsurdan birisi şefkattir; insanlara acıdır. Bu düstura göre, iç alemimizde fakirin yoksulluğuna, hastanın ızdırabına karşı duyduğumuz acının çok daha fazlasını, insanların günah ve isyanla ebedî hayatlarına zarar vermelerinden dolayı duymamız ve onlara şefkat edip imdatlarına koşmamız gerekmektedir.

“Bazı irfan sahipleri şöyle der: Fasıkların yüzüne yalnız Allah arifleri güler.” (Abdulkadir Geylani)

Günahkâr Müslümanlara düşman olmak, hastalara harp ilan etmek gibidir. Bizim düşmanımız hastalar değil hastalıklardır. Bunun en mükemmel örneğini, asr-ı saadette, bizzaz Allah Resulünde (asm.) görüyoruz.

Şirke son derece düşman olan Allah Resulü (asm.), müşriklere acıyor ve onların kurtuluşlarını gönülden arzu ediyordu. O şefkat dolu ruhundaki bu arzu ve üzüntü o dereceye gelmişti ki, şu ayet-i kerimeler nazil oldu:

“Demek sen, bu söze (Kur’an’a) inanmazlarsa, arkalarından üzümlere âdeta kendini tüketeceksin!” (Kehf, 18/6)

“(Ey Muhammed!) Mü’min olmuyorlar diye âdeta kendini helâk edeceksin!” (Şuâra, 26/3)

Artık kıyamete kadar başka peygamber gelmeyeceğine göre, Allah Resulünün bu çok önemli sünnetini, yani “İslâmdan uzak kalmışlara acıma ve onları kurtarmak için çalışma” görevini, Onun ümmeti yerine getirecektir.

Alimlerimiz, bütün insanları peygamberimizin ümmeti olarak kabul ederler ve bu insanları iki gruba ayırırlar: **Ümmet-i icabet ve ümmet-i davet.**

Ümmet-i icabet; İslâm’ı din olarak kabul etmiş müminlerdir. **Ümmet-i davet** ise, bu hak yola davet edilmesi gereken diğer dinlerin müntesipleri ve hiçbir dine mensup olmayan gafil, lakayt, sefih insanlardır.

Müslümanlar ümmet-i davet olan bu ikinci grup insanlara düşman oldukları takdirde, onlara Peygamberimizin yolunu kim gösterecektir?!..

Onlara düşman olmak, hele bir zaruret olmadan, onlarla silahlı mücadele yolunu tukmak, o büyük kitleyi cehenneme yolcu etmek demektir. Peygamberimizin yolu bu değildir. Alemlere rahmet olarak gönderilen o emsalsiz Peygamber, insanlara cehennemin değil, cennetin ve rızanın yolunu göstermek için gelmişti.

Allah Resulü (asm.), **“Sulh hayırdır.”** buyurmuşlardır. Zira, İslâmın insanlara anlatılması ancak sulh ortamında gerçekleşir. Bundan dolayıdır ki, Bediüzzaman Hazretleri asayişin muhafazası üzerinde büyük bir hassasiyetle durmuş, son mektubunda da bu konuya özellikle yer vererek şöyle buyurmuştur:

“Bizim vazifemiz müsbet hareket etmektir. Menfî hareket değildir. Rıza-yı İlâhîye göre sırf hizmet-i imaniyeyi yapmaktır, vazife-i İlâhiyeye karışmamaktır. Bizler âsâyişi muhafazayı netice veren müsbet iman hizmeti içinde herbir sıkıntıya karşı sabırla, şükürle mükellefiz.”(5)

Müslümanların tek görevini, küfür ehliyle silahlı mücadele etme olarak anlamak, İslâmın cihanşümül yapısına uymaz. Gerektiği zaman elbetteki maddî cihat da yapılacaktır. Ancak, esas olan, manevî cihattır; iman hakikatlerinin tebliğidir, İslâmın güzelliklerinin sergilenmesi ve insanların dalâletten hidayete, şirkten tevhide, sefahetten güzel ahlâka, isyandan ibadete teşvik edilmesidir.

İslâmın temeli harbe değil, tebliğe dayanmaktadır.

“Dinde mutaassıp, muhakeme-yi akliyede noksan” bazı kimselerin, büyük günah işleyen Müslümanları bile küfürle itham etmelerine, batıl din mensuplarını öldürmeyi cihat saymalarına karşılık, Üstat Bediüzzaman Hazretleri, düşmanlık sahasını çok daraltıyor; buna karşılık muhtaçların imdadına koşma sahasını da oldukça genişletiyor. Ve bu konuda aşağıdaki tasnifi yapıyor:

"Elhasıl, itikad-ı küfriye, iki kısımdır:

"Birisi: Hakaik-i İslâmiyeye bakmıyor. Kendine mahsus yanlış bir tasdik ve bâtil bir itikat ve hatâ bir kabuldür ve zâlim bir hükümdür. Bu kısım bahsimizden hariçtir. O bize karışmaz, biz de ona karışmayız."

"İkincisi: Hakaik-i imaniyeye karşı çıkar, muaraza eder. Bu dahi iki kısımdır:"

"Birisi: Adem-i kabuldür. Yalnız, ispatı tasdik etmemektir. Bu ise bir cehildir; bir hükümsüzlüktür ve kolaydır. Bu da bahsimizden hariçtir."

"İkincisi: Kabul-ü ademdir. Kalben, ademini tasdik etmektir. Bu kısım ise bir hükümdür, bir itikaddır, bir iltizamdır. Hem iltizamı için nefyini ispat etmeğe mecburdur."(7)

Bizim asıl düşmanımız bu son gruptur. Batıl bir dine inanan yahut lakaytlıkla, umursamazlıkla İslâm dinini kabul etmeyip kendi bozuk hayat düzenini sürdüren kişilerin tamamı, tedavi edilmeyi bekleyen hastalardır.

"Kabul-ü adem" yolunda giden, yani küfrünü dava edip insanları da bu yanlış yola sevk etmek için çalışan kişilere fikren karşı olmamız, onlarla mücadele etmemiz temel görevimizdir. Bu kişiler, işi kuvvete dökerek Müslümanları ezmek istediklerinde de elbetteki onlarla maddî cihat yapma yoluna da gidilecektir. Ancak, daha önce de belirttiğimiz gibi, bu görev devlet ve hükûmet yetkililerine aittir. Fertlerin bu kişilerle cihadı ancak manevî cihad olacaktır. Yani, hak ve hakikati tebliğ edecekler ve onların menfî telkinlerine maruz kalanların da tedavisine çalışacaklardır.

Son olarak, şükür sadedinde şunu da ifade etmek istiyorum. Bugün, ülkemizde, menfî hareketlerden uzak duran ve insanların ıslahı için gece gündüz demeden çalışan çok hamiyetli Müslümanlar mevcuttur. Farklı meşreb ve meslekteki bu insanların, birbirleriyle uğraşmak yerine, muhtaçlara ulaşma yarışı içinde olduklarını açıkça görüyoruz ve Rabbimize şükrediyoruz.

İnşaallah bu ihlaslı gayretler meyvelerini daha da artırarak verecekler ve sâir dinlerin tabilerine de numune-i imtisal olmakla onların İslâm dairesine girmelerine vesile olacaklardır.

Dipnotlar:

- (1) bk. Tarihçe-i Hayat, ([Münazarat](#))
- (2) bk. [Kastamonu Lahikası, \(119. Mektup\)](#)
- (3) bk. Tarihçe-i Hayat, ([Divan-ı Harbi Örfi](#))
- (4) bk. [Elmalılı Tefsiri, 2/864-865.](#)
- (5) bk. [Emirdağ Lahikası-II, \(151. Mektup\)](#)
- (6) bk. [Şuâlar, Yedinci Şua.](#)